

[Dohrmann]

Forslag til lov om udsættelse af 17. almindelige ejendomsvurdering.

(Lovforslag nr. L 123).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Anders Poulsen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om konjunkturudligningsfonds.

(Lovforslag nr. L 124).

Jeg henleder opmærksomheden på, at lovforslaget stort set er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1976-77 (2. samling) fremsat forslag, se Folketingstidende 1976-77 (2. samling), sp. 883 og 2789 samt tillæg A sp. 3811.

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Anden behandling af:

Forslag til lov om De europæiske Fællesskabers udvidelse med Grækenland.

(Lovforslag nr. L 84. Fremsat 14/12 79. Første behandling 18/1 80. Betænkning 8/2 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-4

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af reguleringsbestemmelser vedrørende arbejdsløshedsdagpenge, dagpenge ved sygdom eller fødsel og tjenestemandspensioner.

(Lovforslag nr. L 61. Fremsat 4/12 79. Første behandling 6/12 79. Betænkning 8/2 80).

Der var stillet 17 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Enggaard (V):

Ministeren har undervejs i udvalgsarbejdet foreslået en ændring i det oprindelige lovforslag fra den 4. december 1979. Den svagere indkomspolitik har han ladet slå igennem ved at foreslå nogle reguleringer af de dagpengesatser, der oprindeligt var indeholdt i lovforslaget. Venstre mener ikke, at det er nogen særlig rigtig tanke, ministeren her har fået.

Vi har erfaret, at socialdemokratiet i øjeblikket er i fuld gang med at søge dels at realisere nogle af de aftalte lovbundne besparelser fra 1979, som der har været stemt om ved finansloven, dels at finde nogle yderligere betydelige beløb. Venstre vil gerne ønske held og lykke til socialdemokratiet og regeringen i disse bestræbelser. I forbindelse med lovforslag nr. L 61 havde der faktisk været en god anledning for regeringen til at prøve at finde nogle penge yderligere på sparekontoen. Det kunne man bl.a. have gjort ved at lade det oprindelige forslag stå.

Man kunne yderligere have fundet en besparelse ved, som venstre foreslår i forbindelse med ændringsforslag her, at lade regeringen af dagpengene følge den regel, som

[Enggaard]

var gældende indtil 1974, hvor man havde en helårlig regulering.

Jeg skal anbefale, at man støtter de ændringsforslag, som er stillet af venstre og det konservative folkeparti, nemlig ændringsforslagene nr. 2, 5, 9 og 12.

Vi agter at stemme imod de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag vedrørende en forringet regulering af tjenestemandspensionerne og de øvrige ændringsforslag fra fremskridtspartiet vedrørende reguleringen af dagpengene.

Vi agter at stemme imod de ændringsforslag, som arbejdsministeren har stillet, med undtagelse af ændringsforslag nr. 1 og 17, som vi agter at støtte.

Jeg tror, det er væsentligt i forbindelse med hele debatten og regeringens overvejelser omkring regulering af dagpenge i forbindelse med arbejdsløshed, at man gør sig fortrolig med den tanke, at ganske mange arbejdstagere kommer ud i den situation at skulle gå fra et måske midlertidigt bedre betalt job til et andet job med en ringere aflønning. Det stiller den pågældende i en meget vanskelig situation, i det øjeblik han bliver arbejdsløs. Han kan risikere at gå fra en dagpengesituation, som er lige så god eller bedre end aflønningen i det arbejde, der kan anvises ham.

Vi mener, det er urimeligt, at nogen kan stilles i den situation. Det skyldes utvivlsomt, at systemet ikke er tilpasset livets forskellige udformninger tilstrækkelig godt. Vi tror, at hele paradoksproblemet har noget af sin rod heri, og vi tror også, at en lang række af de vægringssager, som man har kunnet registrere igennem det sidste år, har sin baggrund i dette. De kan næppe alene forklares med, at der nu er bedre ressourcer til rådighed i arbejdsformidlingen. Der må være nogle grundlæggende fejl i systemet, som fører med sig, at en række mennesker på arbejdsmarkedet kommer i klemme mellem deres hidtidige situation og dagpengesystemet.

Derfor vil vi give arbejdsministeren og regeringen en kraftig opfordring til at søge at finde en rimeligere udformning af disse regler og meget gerne tage besparelseshensigter med. Jeg tror, regeringen får brug for at kunne øse af alle de kilder på det område, der findes.

Grethe Fenger Møller (KF):

Da arbejdsministeren i december måned fremsatte lovforslag nr. L 61, gav vi fra konservativ side udtryk for, at vi var forholdsvis positivt indstillet over for dette lovforslag. Vi fandt ikke, at det var perfekt, det var ikke helt udtryk for det, vi ønsker os fra konservativ side, men vi kunne da godt se, at det var et skridt i den rigtige retning. Derfor sagde vi også, at vi var glade for, at regeringen nu ligesom var begyndt at forstå problemerne omkring dagpengene.

Der skete imidlertid det, at regeringen ikke kunne få sit ØD-forslag igennem, og så fandt man ud af, at man også ville opgive tanken om gennemførelse af et lønstop i december måned.

Derfor har vi først her i februar måned fået lovforslag nr. L 61 tilbage til folketingsalen – med en række ændringsforslag stillet af arbejdsministeren. Arbejdsministeren siger i begrundelsen for sine ændringsforslag, at da lønstoploven ikke blev gennemført i folketinget, finder regeringen det rimeligt, at der i en periode frem til den 1. marts 1981 sker en regulering af dagpengenes maksimum ud over en pristalsregulering, og det, man så foreslår fra arbejdsministerens side, er, at denne regulering ud over pristalsreguleringen skal svare nogenlunde til den forventede taktregulering inden for den offentlige sektor.

Det synes vi ikke er rigtigt. Vi mener, det er forkert, at arbejdsministeren er kommet med disse ændringsforslag, og vi kan ikke støtte dem fra konservativ side.

Hvis vi skal få løst nogle af vores problemer, er det afgørende, at der er en forskel på, hvad man rent faktisk kan oppebære i dagpenge, og hvad man kan tjene på arbejdsmarkedet. Hvis vi skal have taget hul på paradoksproblemet, hvis vi skal have skabt rimelighed på arbejdsmarkedet, er det vigtigt, at vi erkender, at der er disse problemer, og gør noget for at løse dem. Det vil regeringen altså ikke.

Fra konservativ side kan vi ikke stemme for ministerens ændringsforslag. Det gælder dog ikke to af ministerens ændringsforslag, nemlig dem, der drejer sig om lovens titel og ikrafttrædelsesdatoen.

Vi kan heller ikke stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag, men vi kan stemme for de ændringsforslag, vi selv har stillet

[Grethe Fenger Møller]

sammen med venstre, og skal opfordre andre partier til at gøre det samme.

Nymann (FP):

Fremskridtspartiet foreslår, at vi holder dagpengesatserne uændrede fra januar 1980 til den 28. februar 1981, fordi vi mener, det er en af de måder, hvorpå man kan begrænse udgifterne til hele det accelererende understøttelsessystem, vi har.

Samtidig opnår man besparelser for det offentlige. Man ser jo, at der sker besparelser på understøttelser, på bistand og hjælp, og derfor mener vi også, det er rimeligt, at man inden for dette område giver en skærv.

Det er, ligesom hele understøttelsesområdet, hvad angår arbejdsløshed og dagpenge, skal holdes frit. Ja, man forstår næsten, at det skal accelerere i forhold til lønningerne. Vi mener ikke, forslaget er med til at øge afstanden imellem arbejdsindtægt og understøttelse tilstrækkeligt, således at det kan give en inspiration og et incitament til at søge arbejde. Det er jo et af de problemer, vores samfund virkelig stønner under i dag. Det kan ikke betale sig at arbejde.

Det, der er foreslået fra arbejdsministeren her, er ikke noget, der er værd at stemme for i sin helhed. Derfor er fremskridtspartiet imod det. Hvis vi kunne lave det sådan, at dagpengene ligesom fik en hvileperiode, hvor lønnen accelererede, så kunne man derved øge interessen for at skaffe sig arbejde – i modsætning til det, man gør nu: stopper det hele op. Hvad vi trænger til, er fremfor alt stabilitet, sådan at erhvervslivet kan disponere, kan lave nogle beregninger over, hvad der kan betale sig, og hvad der ikke kan betale sig. Understøttelsen er ligesom det cementgulv, hvorpå hele lønudviklingen hviler. Hvis vi bliver ved med at trykke understøttelsen opad, sætter man dermed også lønningerne op, og derved får vi et accelererende udgiftsniveau. Vi mener, at den eneste måde, vi kan stoppe dette accelererende lønraseri på, er at få sat en stopper for det accelererende dagpengesystem.

Hvis vi i fremskridtspartiet ikke kan få flertal for de ændringsforslag, vi har fremsat, er vi enige om, at vi vil stemme for venstres ændringsforslag.

Birthe Nielsen (SF):

Lovforslag nr. L 61 drejer sig om en ændring af reguleringsbestemmelser vedrørende arbejdsløshedsdagpenge og dagpenge ved sygdom eller fødsel og tjenestemandspensioner. Det mest iøjnefaldende ved det, der er blevet tilbage af regeringens helhedsplan, er indgreb i dyrtidsreguleringen og velstandsreguleringen, så nu er det først og fremmest de arbejdsløse, de syge og efterlønsmodtagerne, der rammes.

Regeringen fastholder stort set en besparelse på 1 mia kr. på dagpengesatserne. Den oprindelig foreslåede ændring af reguleringsgrundlaget for dagpengesatserne fastholdes. Det vil sige, at dagpengene frem til 1. marts 1981 kun skal reguleres efter dyrtiden i modsætning til den nuværende ordning, hvor reguleringen sker efter hele stigningen i en gennemsnitlig industriarbejderløn. Det betyder en besparelse alene på arbejdsløshedsunderstøttelsen på 610 mill. kr. frem til 1981, fordi lønglidningen med dette nye beregningsgrundlag ikke får virkning på dagpengesatserne, og fordi selve dyrtidsreguleringen blev forringet ved decemberindgrebet og derfor giver en mindre stigning i dagpengesatserne.

Hvad betyder så det for de arbejdsløse? Det betyder, at de maksimum kun stiger med 8 kr. fra september til marts 1981. Der er ganske vist foreslået en ændring fra regeringens side, således at det bliver knap så hårdt, idet man har forhøjet beløbet med 4 kr. Men hvis regeringen ikke havde lavet dette lovindgreb, ville de arbejdsløse have fået 26 kr. mere. Det betyder, at levevilkårene bliver endnu mere umenneskelige for den i forvejen så hårdt ramte gruppe mennesker.

Vi vil fra socialistisk folkeparti modsætte os, at arbejdsløse, syges og efterlønsmodtagers levevilkår forringes. De arbejdsløse er i forvejen hårdt ramt af krisens følger og den fejlslagne politik, og de er uforskyldt blevet arbejdsløse. En del af de arbejdsløse får i forvejen kun en dækning for tabt arbejdsfortjeneste på ca. 60 pct. Hvem vil det især gå ud over? Det bliver kvinderne, de unge og de midaldrende. Det er dem, der har svært ved at få arbejde.

I statsministerens åbningstale i folketinget blev det præciseret, at det var de stærkeste skuldre, der skulle bære de tungeste byrder, men dette forslag indebærer, at det er de sva-

[Birthe Nielsen]

geste, der kommer til at betale krisens omkostninger.

Da lovforslag nr. L 61 blev fremlagt i arbejdsmarkedsudvalget i december, efter at regeringens helhedsplan faldt på gulvet, var det mit indtryk, at arbejdsministeren ønskede en helt anden ændring af beregningsgrundlaget for dagpengesatserne, og jeg fik forståelse af, at der ville ske en reel forbedring i dagpengesatserne. Der er ganske vist sket en lille forbedring i maksimumsdagpengene på 75 mill. kr., som vi i socialistisk folkeparti vil støtte og være med til at sige ja til, fordi det trods alt er bedre end ingenting.

Men når vi ser på lovforslaget som helhed, er det en stor forringelse netop for de arbejdsløse, for de syge og for efterlønsmodtagerne. Det vil vi stemme imod ved tredje behandling.

Formanden:

Der er ualmindelig megen småmumlen og uro i salen. Kan vi ikke dæmpe det en lille smule, så de, der vil følge forhandlingen, får lejlighed til det.

Bolvig (RV):

Det radikale venstre finder det nødvendigt, at folketinget foretager en grundig vurdering af vort dagpengesystem. Vi må erkende, at der her og der sker misbrug, som desværre lægger hele sikringssystemet for had. Vi vil gerne medvirke til at fjerne mulighederne for misbrug, hvilket måske kan ske ved at skærpe vægringsbestemmelsen samt eventuelt ved at pålægge alle arbejdsgivere en indberetningspligt, når der anvises arbejdskraft fra arbejdsformidlingen.

Jeg er overbevist om, at vi vil opnå væsentlige resultater gennem styrkelse af arbejdsformidlingen. Denne skal have bedre mandskabsmæssige muligheder for et opsøgende arbejde, således at de rette folk anvises det rette arbejde, og således at den mistro til arbejdsformidlingen, der hersker i store dele af erhvervslivet, kan dæmpes eller fjernes.

Vi ser frem til den nye beskæftigelsesplan, som forhåbentlig vil kunne nedbringe ledigheden og dermed også problemerne. Men vi finder det ikke rimeligt at fastholde regeringens oprindelige, meget stramme oplæg over for de ledige, når man mod vort råd i de-

cember lempede begrænsningerne for andre grupper.

Vi kan derfor støtte de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag og noterer med tilfredshed regeringens tilsagn om at indlede drøftelser om nye regler for dagpengeordningen.

Selv hr. Enggaard må erkende, at lovforslaget indeholder meget, meget store besparelser – et forhold, hr. Nymann tilsyneladende slet ikke har bemærket. De ledige har sandelig betalt, når dette lovforslag er vedtaget.

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg vil gerne først om ændringsforslagene sige, at vi fra CDs side ikke kan stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag. Vi finder ikke, det er rimeligt, at der helt frem til februar 1981 ikke skal ske nogen regulering.

Med hensyn til de ændringsforslag, der er stillet af venstre og konservative, må jeg sige, at vi kunne godt have sympati for de ændringsforslag. Vi tror også – ligesom i øvrigt det radikale venstre – at vi nok alle bliver nødt til at revidere holdningen til dagpengesystemet. Jeg tror ligesom hr. Bolvig, at man kan nå langt ved at styrke arbejdsformidlingen, og man når også langt ad kontrollens vej. Jeg er ikke helt sikker på, at det kan gøre det alene, men det har vi i øvrigt ikke afgjort med os selv endnu. Med hensyn til venstres og konservatives ændringsforslag kan jeg sige, at vi finder, det er for tidligt at stille dem nu. Der er jo tale om, at man faktisk foretager en principiel ændring, som er af mere permanent karakter, og det finder vi ikke man bør gøre i øjeblikket. Vi har som sagt egentlig sympati for det, men vil undlade at stemme – på baggrund af, at forslagene er stillet på et lidt forkert tidspunkt. Det bør nok ses i en større sammenhæng.

Med hensyn til arbejdsministerens ændringsforslag kan jeg sige, at dem vil vi også undlade at stemme om. Vi finder det meget rimeligt i CD, at man dyrtidsregulerer dagpengene såvel for arbejdsløshedsunderstøttelse som ved sygdom, men vi indser ikke det nødvendige i en taktregulering. Jeg sagde allerede ved førstebehandlingen i december måned på CDs vegne, at vi var meget betænkelige ved den meget lille afstand, der efterhånden er mellem understøttelsen og lønningerne på arbejdsmarkedet, og det er også et

[Mimi Jakobsen]

problem, som jeg tror vi kommer til at beskæftige os med, samtidig med at vi diskuterer øget kontrol.

Jeg påskønner absolut, at ministeren har fremsat lovforslaget, for jeg synes, det går i den rigtige retning. Jeg synes, ministeren har vist megen opmærksomhed over for de problemer, der er, og jeg synes også, man må sige, at dette forslag er et skridt i den rigtige retning, men vi finder altså ikke, at det var nødvendigt med en taktregulering, og derfor vil vi undlade at stemme om ministerens ændringsforslag. Det gælder dog selvfølgelig ikke ændringsforslag nr. 1 og nr. 17, som andre ordførere også har tilsluttet sig.

Det må være rimeligt at forudskikke nu, at vi i CD ønsker at stille ændringsforslag mellem anden og tredje behandling – det bliver formodentlig uden for betænkningen – gående ud på en dyrtidsregulering, men uden en taktregulering. Det er af tidsmæssige årsager ikke lykkedes os at få det frem til anden behandling, hvilket vi egentlig beklager, men det vil altså ske efter denne behandling. Også på denne baggrund må det være rimeligt, at vi undlader at stemme om ministerens ændringsforslag.

Jeg vil gerne sige til SFs ordfører, at jeg synes nok, det er at skruer skruen en ekstra omdrejning, når man taler om umenneskelige økonomiske betingelser i arbejdsløshedstilfælde. Det synes jeg ikke vi kan tale om. Der er ikke tale om, at de arbejdsløse er stillet umenneskeligt i det danske samfund. Der er selvfølgelig tale om nogle psykiske problemer og en meget ubehagelig situation, men med hensyn til det økonomiske, som vi her behandler, kan man ikke tale om umenneskelige forhold. Jeg synes, det er et meget stærkt udtryk at bruge, og jeg vil gerne tage afstand fra det. Vi har et dagpengesystem, som vi kan være bekendt, og jeg mener, det er en devaluering af ordet umenneskelig at begynde at bruge det i denne forbindelse.

Som sagt: vi vil stemme imod fremskridtspartiets ændringsforslag, vi vil undlade at stemme om venstres og konservatives, og vi vil undlade at stemme om arbejdsministerens ændringsforslag.

Kurt Hansen (VS):

Puh ha, fristes man til at sige under debatten om et sådant lovforslag. Det er vel nok et

fælt lovforslag, arbejdsministeren har lagt på bordet her. Det er dog noget af det mest vederstyggelige, han indtil nu har kunnet præstere, og det har ellers ikke været så lidt de seneste par år – i hvert fald ikke, når det gælder om at skære ned i forhold til de arbejdsløse.

Dette lovforslag betyder meget store forringelser for arbejdsløse og syge, og uanset hvilken regering der finder på at komme med forslag af denne art, er vi konsekvente modstandere og mener, at det skal bekæmpes på alle mulige leder og kanter. Vi må gå imod disse angreb, så stærkt vi overhovedet kan. Den eneste rigtige og meget præcise betegnelse for denne slags politik er renlivet borgerlig politik. Til lykke med det, hr. arbejdsminister!

Hvad bygger jeg så dette begreb, »renlivet borgerlig politik«, på? Jo, man vil spare 540–565 mill. kr. i en periode på 14 måneder på arbejdsløshedsdagpengene. Man vil spare 165–175 mill. kr. over for de syge. Man vil spare 120–150 mill. kr. over for efterlønsmodtagere. Og man begrænser i øvrigt forskellige andre gruppers købekraft. Det er svagere stillede grupper som pensionister og uddannelsessøgende, der kort er berørt i dette lovforslag, hvad angår dyrtidsreguleringen. Det er altså nogle meget alvorlige samlede forringelser af arbejdsløshedsunderstøttelsen, der her er lagt op til. Hvad bliver det næste, hr. arbejdsminister? Hvor stopper vi? Eller hvor stopper regeringen, må vi hellere sige, hvor stopper arbejdsministeren og hans forligsmagere i deres nedskæringspolitik? Kunne vi ikke få et svar på det?

Nu har flere borgerlige partier her i dag været inde på paradoksproblemet. Hvornår kommer arbejdsministeren op og siger, at der ikke ligger nogen sagligt udarbejdet paradosrapport? Hvornår kommer arbejdsministeren herop og siger til de borgerlige, at der ikke er belæg for at komme med, at et stort antal mennesker vægrer sig ved at påtage sig anvist arbejde? Hvornår kommer arbejdsministeren op og siger det? Nej, han giver efter skridt for skridt. Vi oplever simpelt hen, hvordan arbejdsministeren er banebrydende for de små, men meget hyppige nedskæringer inden for arbejdsløshedslovgivningen.

Jeg vil godt spørge arbejdsministeren, om han ikke betragter dette indgreb som et vir-

[Kurt Hansen]

kelig dybt indgreb, og om han ikke er enig med hr. Bolvig, når denne siger, at de ledige har betalt, når dette lovforslag er vedtaget. Citat fra hr. Bolvig. Er arbejdsministeren enig i det, eller vil man fortsætte? Hvor langt vil man gå?

Hvad angår de forskellige ændringsforslag, er det klart, at vi stemmer imod alle forringelserne uden undtagelse. Hvor der er tale om teknik – hvad der jo er i et par af ændringsforslagene fra arbejdsministeren – vil vi undlade at stemme. Vi skal ikke på nogen måde være med til at gøre dette nedskæringsforslag meget teknisk korrekt.

Vi vil derimod stemme for ændringsforslag nr. 6, som er fremsat af arbejdsministeren. Det er en lille forbedring, men en meget lille og meget utilstrækkelig forbedring. Vi vil stemme for dette. Hvis det afstemningsteknisk havde ligget på den måde, at hvis vi havde fået forkastet dette ændringsforslag, var hele lovforslaget faldet på gulvet, så havde vi naturligvis stemt imod det, men sådan ligger det ikke rent afstemningsteknisk, så derfor kan det ikke rigtig lade sig gøre. Beklageligvis, for vi så meget gerne dette lovforslag ryge på gulvet med et ordentligt drøn, så vi ikke oplevede disse forringelser for de syge og arbejdsløse.

Jeg mener, det må være rimeligt, når der er blevet bebudet yderligere ændringsforslag til tredje behandling – selv om det er bebudet fra et parti, der ikke er medlem af arbejdsmarkedsudvalget – at arbejdsmarkedsudvalget får dette ændringsforslag at se og får en diskussion om det, og jeg vil på baggrund af, at et andet parti har bebudet fremsættelse af et ændringsforslag til tredje behandling, henstille, at der bliver en fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Denne anden behandling viser, hvor vanskeligt det kan være for befolkningen at orientere sig i dansk politik. Jeg forstår, at hr. Nymann og hr. Kurt Hansen ved tredje behandling vil stå med hinanden under armen og i fællesskab stemme nej til dette lovforslag. Hr. Nymann med den motivering, at lovforslaget er udtryk for en forgyldning af de arbejdsledige ud over al beskrivelse, sådan at ingen længere har lyst til at arbejde i

dette land, men kun til at gå på understøttelse. Hr. Kurt Hansen med den motivering, at dette forslag er det groveste angreb på de arbejdsledige, der nogen sinde er set. Jeg kan godt forstå, at befolkningen tit har svært ved at orientere sig i den politiske debat, og det er da godt, at vi stadig væk er nogle stykker, der kan holde tungen lige i munden, når det drejer sig om at bedømme situationen, som den faktisk er.

Jeg vil gerne til hr. Enggaard sige, at det ikke er rigtigt, som hr. Enggaard hævder, at venstres og de konservatives ændringsforslag fører loven tilbage til den skikkelse, den havde før revisionen i 1975, idet hr. Enggaard jo ikke vender tilbage til et forslag om fuld taktregulering en gang om året, men alene tilbage til spørgsmålet om én årlig regulering. Da man ikke kan se, hvad denne årlige regulering går ud på, ligger der heri en betydelig usikkerhed om, hvad de økonomiske konsekvenser egentlig er ved at stemme for det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag.

Jeg synes også, det er forkert af hr. Enggaard at undervurdere, at der rent faktisk ved dette forslag er tale om betydelige besparelser på arbejdsløsheds- og sygedagpengområdet osv., besparelser, der går op i en størrelsesorden af en lille milliard kroner. I betragtning af, hvilke ønsker man har vedrørende forsvarsbudget, støtte til landbruget osv., kan man efter min opfattelse godt se med noget større påskønnelse på en indsats for at spare så store beløb, som det her drejer sig om.

I øvrigt har det for regeringen ikke været afgørende at sikre en besparelse i denne situation. Det afgørende for regeringen har været at sikre, at indtægtsudviklingen for de erhvervsaktive og indtægtsudviklingen for dem, der er ramt af arbejdsløshed eller sygdom, eller som er gået på efterløn, forløber parallelt, og det er det, der ligger i regeringens forslag.

Fru Grethe Fenger Møller var inde på en betragtning om, at afstanden mellem arbejdsløn og dagpengeudbetaling efterhånden var blevet totalt udvisket, sådan at folk ikke i særlig grad var motiverede for at arbejde, og derfor skulle man efter fru Grethe Fenger Møllers opfattelse kun have en begrænset regulering af maksimumsdagpengesatsen.

[Arbejdsministeren]

Ja men hvad er kendsgerningerne, fru Grethe Fenger Møller? Kendsgerningerne er, at de fleste af de mennesker, der er på arbejdsløshedsdagpengemaksimumssatsen, langtfra får 90 pct. dækning eller 80 pct. dækning. Et meget stort flertal – og det drejer sig om arbejdsledere, det drejer sig om funktionærer, det drejer sig om faglærte arbejdere – får 60–70 pct. af deres hidtidige arbejdsindtjening, og det er altså denne gruppe af mennesker, der ikke skal have reguleret deres forhold, sådan at afstanden mellem arbejdsløshedsdagpengesatsen og deres hidtidige arbejdsindtjening kan blive endnu større, endnu mere skæv. Jeg kan ikke se det rimelige i det synspunkt.

Jeg har kommenteret hr. Nymanns betragtninger, og jeg mener, at de må tale for sig selv.

Til fru Birthe Nielsen vil jeg sige, at det afgørende for regeringen har været at finde balancen mellem den indtægtsudvikling, der er for de erhvervsaktive og dem, der, som jeg sagde det før, er ramt af sygdom og arbejdsløshed eller er gået på efterløn.

Jeg mener, at fru Birthe Nielsen blander begreberne sammen, når fru Birthe Nielsen siger, at dette lovforslag i første række vil ramme de unge og kvinderne, for det er meget få kvinder og næsten ingen unge, der er på arbejdsløshedsdagpengenes maksimum. Vi har netop i lovforslaget taget et særligt hensyn til, at de lavestlønnede blandt de arbejdsløse får den fulde dyrtidsregulering pr. 1. marts, og derfor ligger der det sociale synspunkt i selve lovforslaget, som fru Birthe Nielsen har efterlyst.

Jeg er meget enig med hr. Bolvig i hans vurdering af forslaget, som det foreligger, og den balance, der er indbygget i forslaget. Jeg kan sige til hr. Bolvig, at regeringen er indstillet på at forhandle både med de politiske partier og med arbejdsmarkedets parter om den fremtidige regulering af dagpengesatserne på arbejdsmarkedet for at sikre, at balancen mellem indtægtsudviklingen for disse grupper og for de erhvervsaktive grupper opretholdes.

Jeg kan sige til fru Mimi Jakobsen, at det, hun gerne vil stemme om i form af sit eget ændringsforslag, kommer hun faktisk også til at stemme om allerede i dag. For regeringens forslag går netop ud på at ændre det oprindelige forslag fra alene at være en dyrtidsre-

gulering til også at være en begrænset taktregulering til efteråret i stil med det, som de offentligt ansatte får. Ved sin stillingtagen til dette ændringsforslag tror jeg man får mulighed for at stemme om det, som fru Mimi Jakobsen ønsker der skal stemmes om.

Jeg er i øvrigt glad for fru Mimi Jakobsens bemærkning om balancen i forslaget, som jeg mener i høj grad er opretholdt.

Jeg forstod på hr. Kurt Hansen, at dette var et rendyrket borgerligt forslag, og at regeringen og socialdemokratiet og jeg havde underkastet os argumentationen fra de borgerlige partiers side. Det er ikke tilfældet. Dette forslag er selvfølgelig blevet udarbejdet i et snævert samarbejde med Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke og de øvrige instanser på arbejdsmarkedet. Jeg kan sige til hr. Kurt Hansen og i øvrigt også til fru Birthe Nielsen, at man jo ikke skal glemme, at de arbejdsledige fik en fuld regulering her pr. 1. januar, hvad der jo i høj grad hører med i billedet, hvor andre må give afkald på en række dyrtidsportioner, og det er selvfølgelig det, der skaber behovet for den lovgivning, der her lægges frem. Jeg mener, at hr. Kurt Hansen skyder langt over målet i sin kritik af dette forslag.

Det kan da heller ikke, set ud fra et socialt synspunkt, være rimeligt, at vi har en anden udvikling for disse grupper end den, der er den almindelige på arbejdsmarkedet. Det, vi hidtil har ønsket, har jo været, at der skulle være en balance og endda en balance, der gør, at de svageste arbejdsløse og de svageste syge helt friholdes for de beskæringer, der ligger i forslaget, og som giver det økonomiske resultat, jeg omtalte tidligere.

Enggaard (V):

Arbejdsministeren var inde på, at når jeg talte om en tilbageføring til tilstandene, som de var indtil 1974, havde jeg overset, at der dengang var tale om en taktregulering, som har været indtil dato. Den ændring har jeg ikke overset, men vi mener ikke desto mindre, at en helårlig regulering er rigtig, og det er kedeligt, når arbejdsministeren her siger, at det for ham ikke har været afgørende at få nogle besparelser i denne sammenhæng. Det er, som om det har været et nødvendigt biprodukt ved udformningen af nogle regler, der er udformet hovedsagelig ud fra andre

[Enggaard]

hensyn. Det synes jeg nok man må undre sig lidt over på baggrund af, hvad man kan erfare om regeringens helt nødvendige bestræbelser på at få nogle besparelser, der er til at få øje på, netop på de lovbundne udgifter.

Hvis ellers regeringen tror på sin egen politik og mener, at vi har en afdæmpet prisudvikling foran os, burde man ikke være særlig tilbageholdende med hensyn til at gå ind på tanken om en helårlig regulering. Den kan man kun være bange for, hvis man tror på en drastisk inflation. Det var jo det, der var situationen i 1974, da man skiftede, nemlig at olieprisstigningerne kom ind med stor styrke, og derfor gik man fra helårlig til halvårlig regulering. Men nu, hvor regeringen jo har tingene på skinner, og hvor vi går ind i en afdæmpet prisudvikling, må vi regne med og håbe på, at man ikke burde være bange for en helårlig regulering.

Man kunne nemlig her meget nemt ved at acceptere tankegangen i venstres ændringsforslag ikke alene have undgået de sidste 50 mill. kr.s ekstra pålæg til sidst gennem arbejdsministerens ændringsforslag, men også have fået nogle hundrede millioner kroner ekstra besparelser for 1980, 1981, 1982, 1983 osv. for hvert af årene. Det havde været værd at tage med.

Nymann (FP):

Fremskridtspartiet ønsker lige så vel som alle andre partier, at både de syge og de arbejdsløse skal have mest muligt. Men hvor skal pengene komme fra? Landet og erhvervslivet fattes penge, og derfor tvinges man ind i en prioritering. Hvad skal man?

Vi mener, at den prioritering, der er lagt op til fra regeringens side, er rivende gal, fordi man prioriterer de syge og de arbejdsløse højere end arbejdstagerne, og derfor ødelægger man initiativet til at gå ud og gøre et stykke arbejde. Det er det, vi er utilfredse med, og det er det, vi ønsker ændret.

Kurt Hansen (VS):

Dette, at der skæres inden for forskellige områder i arbejdsløshedsloven, er ligesom en proces, der er i gang. Marginalgrupper rammes: gamle, unge, kvinder osv. er i de seneste par år blevet udsat for mangt og meget, hvad angår nedskæringer. Derfor spurgte jeg arbejdsministeren, hvornår det stopper, om

det overhovedet stopper, og om arbejdsministeren var enig i, at de ledige så sandelig havde betalt, når dette lovforslag var blevet vedtaget – som hr. Bolvig udtrykte det. Hvis arbejdsministeren er enig i det, hvorfor tager han så ikke fat på de borgerlige partiers, venstres og de konservatives, argumentation om, at der nu må skrides alvorligt ind over for det paradoksproblem, der på ingen måde er påvist som noget paradoksproblem, at der nu må skrives alvorligt ind over for vægringer, som man overhovedet ikke har nogen som helst dokumentation for finder sted? Hvorfor tager arbejdsministeren ikke den borgerlige argumentation ved vingebenene og påviser, at der ikke er noget belæg for det, de siger, og at de ikke skal forvente, at han vil komme med nogen initiativer på de områder, de bliver ved med at gale op om? Sig det dog, hvis der skal stoppes nu! Men det skal der jo tilsyneladende ikke. De arbejdsløse har mere at frygte, hvis de borgerlige får held med at få socialdemokraterne til at føre deres politik igennem, som det har vist sig muligt inden for de sidste to-tre år.

Dette skulle ikke være noget besparelsesforslag, sagde arbejdsministeren; det skulle sikre en indtægtsbalance. Ja tak, men mener arbejdsministeren, at der er rimelig balance i tingene, når en stor del af de arbejdsløse kun får mellem 60 og 70 pct. af det, de kunne have tjent, hvis de ikke levede i et samfund, som forbød dem at gå på arbejde, fordi dette samfund ikke kunne tilbyde dem arbejde? Er det den balance, ministeren gør så meget ud af at sikre, siden han siger, dette forslag bestemt ikke er noget besparelsesforslag? Så må jeg spørge, hvor det sociale element ligger i, at man kun kan få mellem 60 og 70 pct., for arbejdsministeren argumenterede jo også med, at det ikke var spor socialt at tilnærme disse satsen til hinanden. Arbejdsministeren sagde endvidere, at dette her bestemt ikke var borgerlig politik, for Arbejdsløshedskassernes Samvirke havde selv godkendt det. Som jeg har forstået borgerlig politik, er det en politik, der ensidigt satsen på at ramme en bestemt gruppe i den nuværende situation på arbejdsmarkedet, og det er de arbejdende eller de arbejdsløse; det er for mig renlivet borgerlig politik. Det er yderst beklageligt, at den socialdemokratiske arbejdsminister står og bryster sig med, at denne nedskæring på næsten en milliard kroner ikke er

[Kurt Hansen]

spor borgerlig, men rent socialdemokratisk politik, fordi Arbejdsløsheds-kassernes Samvirke selv har godkendt den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 11 stemte for, 141 imod.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 57 stemte for, 92 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 6
vedtoges med 92 stemmer mod 57; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 12 stemte for, 142 imod.

Ændringsforslag nr. 8 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 7.

§ 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 og 12
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10, 11, 13 og 14
vedtoges uden afstemning.

§ 2 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 16
vedtoges uden afstemning.

§ 3, således ændret,
vedtoges med 142 stemmer mod 12.

Ændringsforslag nr. 15 om, at § 3 udgår, var dermed forkastet.

§ 4, ændringsforslag nr. 17 om en ny affattelse af § 5 og § 5 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om real-kreditinstitutter. (Finansiering af energibesparende foranstaltninger og brandsikring samt lejerers overtagelse af udlejningsejendomme på andelsbasis m. v.).

(Lovforslag nr. L 75. Fremsat 5/12 79. Første behandling 18/1 80. Betænkning 7/2 80).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Keld Andersen (KF):

Jeg er i den unægtelig noget ekstraordinære situation, at jeg er i stand til at rose en socialdemokratisk minister for at have stillet et ændringsforslag.

Jeg gør det med så meget mere glæde, som der jo desværre bliver stadig længere imellem de lejligheder, der gives os til at rose socialdemokratiske ministre for noget sådant.